

Govor predsedavajućeg OEBS-u, prvog potpredsednika Vlade Srbije i ministra spoljnih poslova Ivice Dačića na Zimskom zasedanju Parlamentarne skupštine OEBS-a u Beču.

„Predsedniče Kanerva,
Generalni sekretare Oliveru,
Uvaženi parlamentarci,
Ekselencije,
Dame i gospodo,

Izuzetno mi je zadovoljstvo da se prvi put u svojstvu predsedavajućeg OEBS-u obratim Parlamentarnoj skupštini OEBS-a. Želim da Vam predstavim prioritete srpskog predsedavanja za 2015. godinu. Takođe želim da iskoristim ovu priliku da se zahvalim Švajcarskoj na odličnom radu za vreme njenog predsedavanja i na našoj plodonosnoj saradnji. Takođe, koristim priliku da poželim toplu dobrodošlicu Nemačkoj kao novom članu Trojke OEBS-a.

Dame i gospodo,

Na početku bih želeo da istaknem značaj ove godine u kojoj se obeležava četrdeset godina Završnog akta iz Helsinkija.

Iako su se okolnosti u velikoj meri promenile od 1975. godine, norme, principi i obaveze iz ovog dokumenta i naša kolektivna odgovornost da delujemo u skladu sa tim dokumentom su aktuelniji nego ikada ranije. Nasleđe Završnog akta iz Helsinkija - dijalog i kompromis, mirno rešavanje sporova, izgradnja poverenja, solidarnost, odgovornost i saradnja - biće glavna načela i našeg predsedavanja. U skladu sa vizijom iz Astane, nastojaćemo da udvostručimo napore usmerene ka „Obnovi poverenja i vere u cilju pozitivne agende za budućnost“.

Ekselencije,

Srbija predsedava OEBS-u u veoma teškom trenutku za bezbednost evroatlantskog i evroazijskog regiona. Kriza u Ukrajini i oko nje je najtragičniji dokaz za to. Još jednom, ohrabrujem sve strane da se u potpunosti pridržavaju Paketa mera za implementaciju Sporazuma iz Minska potpisanog 12. februara, koristeći tako priliku za deeskalaciju sukoba i okončanje civilnih žrtava. Snažno apelujem na sve strane da se uzdrže od bilo kakve akcije koja bi mogla da ugrozi primirje na istoku Ukrajine, koje je stupilo na snagu 15. februara 2015. Još jedna prilika za mirno rešenje sukoba ne bi smela da bude propuštena. Da bi podrška OEBS

bila efikasna, neophodno je da sve strane blisko sarađuju sa Specijalnom posmatračkom misijom (SPM), poštuju i obezbede njenu sigurnost, bezbednost, neometan pristup i slobodu kretanja posmatračima na terenu. Specijalni predstavnik predsedavajućeg OEBS-u u Trilateralnoj kontakt grupi ambasador Taljavini nastaviće sa naporima u cilju obnove mira i stabilnosti u Ukrajini.

Glavni prioritet našeg predsedavanja jeste da podržimo sve napore koji vode ka mirovnom procesu. Radićemo na tome zajedno sa Trojkom i svim ključnim akterima. Primena dogovorenog paketa mera od svih strana je od ključnog značaja. Specijalna posmatračka misija ima mogućnost da pomogne u punoj primeni odredbi ova dva instrumenta, što se pokazalo da je od neprocenjivog i jedinstvenog značaja. Trilateralna kontakt grupa značajno će doprineti sprovođenju Paketa mera u vezi sa Sporazumom iz Minska i unapređenju mirovnog procesa. Snažno podržavam napore glavnog posmatrača ambasadora Apakana i mog specijalnog predstavnika ambasadorke Taljavini.

Uveravam Vas da je Srbija pošten posrednik u ovom procesu i nastaviće da bude. Stvaranje uslova za dijalog i kompromis mora biti zajednička odgovornost svih država učesnica, kao i institucija i struktura OEBS-a. U tom kontekstu želim da pohvalim ulogu Parlamentarne skupštine OEBS-a u nadgledanju izbora u Ukrajini prošle godine, kao i u osnivanju Međuparlamentarne grupe za vezu sa Ukrajinom koja okuplja parlamentarce iz Ukrajine, Rusije i drugih zemalja učesnica u cilju promovisanja dijaloga i doprinosa smirivanju sukoba. Parlamentarna skupština je još jednom pokazala svoj značaj kao forum za razmenu ideja i pokretanje zajedničkog delovanja. Spreman sam da zajedno sa svima vama istražim načine najbolje saradnje u cilju obnove mira i stabilnosti u Ukrajini.

Dame i gospodo,

U skladu sa osnovnim principima OEBS-a, srpsko predsedavanje će takođe imati kao svoj prioritet rešavanje zamrznutih sukoba na prostoru OEBS-a u skladu sa dogovorenim formatima. Kontakti na visokom nivou između strana i sastanci formata treba i dalje da se održavaju, a imajući u vidu okolnosti koje su prevladale, verujemo da bi neki konkretni koraci mogli unaprediti poverenje među stranama i tako otvoriti put za rešavanje suštinskih problema. Najveću odgovornost za unapređenje procesa rešavanja zamrznutih sukoba na prostoru OEBS-a snose same strane. Međutim, moramo obezbediti kolektivnu podršku za njihovo mirno rešavanje tako što ćemo uložiti dodatne napore da bismo stvorili neophodnu političku volju.

Dame i gospodo,

U vreme kada se Srbija kandidovala za predsedavanje, smatrali smo da će predsedavanje zemlje sa zapadnog Balkana pružiti dodatnu vrednost radu naše Organizacije. To će naročito pružiti šansu da prenesemo naše iskustvo i naučene lekcije na širi prostor OEBS-a, uključujući i prepoznavanje značajne uloge OEBS-a u davanju podrške procesima tranzicije u postkonfliktnom periodu i reformama na zapadnom Balkanu.

Dame i gospodo,

Nedavni tragični događaji još jedan su dokaz da međunarodna zajednica mora ostati budna kada je reč o postojećim i potencijalnim terorističkim pretnjama. Posle tragedije u Parizu prošlog meseca, pre nekoliko dana dogodio se još jedan teroristički napad, ovog puta u Kopenhagenu. Osuđujem ovaj podli čin i izražavam saučešće porodicama žrtava. Moramo biti nedvosmisleni u našoj osudi svih oblika terorizma, a istovremeno moramo osigurati da naša društva ostanu ujedinjena protiv pokušaja stvaranja podela na osnovu verske, kulturne, etničke, nacionalne i rasne pripadnosti. Srbija će posebnu pažnju posvetiti fenomenu stranih boraca - terorista, kao i nasilnom ekstremizmu i radikalizmu koji vode terorizmu, a posebno radikalizaciji mladih. Predsedavanje će organizovati konferenciju na ekspertskom nivou o borbi protiv terorizma na širem prostoru OEBS-a na temu stranih boraca - terorista, u julu u Beču.

Naše aktivnosti u okviru prve dimenzije se neće samo usredsrediti na borbu protiv terorizma, već i na sajber bezbednost; veze između organizovanog kriminala, trgovine ljudima i ilegalnih migracija, što će biti glavne teme godišnjeg skupa policijskih stručnjaka, koji će se održati u maju u Beogradu; kao i upravljanje i reforma sektora bezbednosti o čemu će srpsko predsedavanje organizovati skup u aprilu u Beogradu.

U okviru druge dimenzije, tema ovogodišnjeg Forumu iz oblasti ekonomije i zaštite životne sredine je „Upravljanje vodama na prostoru OEBS-a - jačanje bezbednosti i stabilnosti putem saradnje“, dok će Sastanak o primeni dimenzije iz oblasti ekonomije i zaštite životne sredine, koji će biti održan u oktobru u Beču, biti posvećen borbi protiv korupcije.

Na kraju, nastojaćemo da i dalje jačamo primenu svih obaveza iz oblasti ljudske dimenzije OEBS-a davanjem podrške nacionalnim institucijama za zaštitu ljudskih prava, sa akcentom na vladavinu prava, slobodu izražavanja i slobodu medija, uključujući bezbednost novinara, slobodu okupljanja i udruživanja, zaštitu prava pripadnika nacionalnih manjina i promovisanje tolerancije i nediskriminacije. Naročito u svetlu nedavnih tragičnih događaja, srpsko predsedavanje planira da ove godine organizuje skup na temu bezbednosti novinara.

Mnoge od ovih tema zahtevaju ne samo multidimenzionalni pristup, već i uključivanje perspektiva omladine, žena i civilnog društva, posebno na lokalnom nivou. U tom kontekstu bi Parlamentarna skupština mogla imati značajnu ulogu tako što će iznositi nove ideje i davati predloge u cilju razvijanja zajedničkih aktivnosti.

Dame i gospodo,

U našim nastojanjima da postignemo mirno rešenje za aktuelnu krizu unutar Ukrajine i oko nje, ne smemo zanemariti šire strateško sagledavanje evropske bezbednosti i značaja poštovanja naših zajedničkih vrednosti i principa. Uloga OEBS-a u tom smislu je i dalje od ključnog značaja i ona predstavlja kako platformu za inkluzivan dijalog tako i mehanizam stabilnosti. Ostvarivanje napretka u kontekstu procesa Helsinki +40, i posle 2015. godine, je i dalje fundamentalni korak ka stvaranju pozitivne agende i postizanju opipljivih rezultata u cilju efikasnijeg OEBS-a, ali i kao doprinosa obnovi poverenja na celom prostoru OEBS-a. U tom kontekstu, očekujem da će na Panelu eminentnih ličnosti o evropskoj bezbednosti kao zajedničkom projektu, koji je ustanovljen na Ministarskom savetu u Bazelu, biti donete značajne preporuke i biće mi zadovoljstvo da čujem predloge o tome kako da postojeću kulturu konfrontacija zamenimo

kulturom saradnje i zajedničkog delovanja. Takođe, želim da pozdravim inicijativu Helsinki +40 Parlamentarne skupštine koja će organizovati niz skupova na temu evropske bezbednosti i uloge OEBS-a. Ovi razgovori predstavljaju odličnu priliku za jačanje saradnje i stvaranje inovativnih ideja.

Zadovoljstvo mi je, uvaženi parlamentarci, da sa vama ovde danas učestvujem u razgovoru o tome kako možemo zajedno raditi na jačanju mira i bezbednosti na prostoru OEBS-a.

Hvala.